

**UCHWAŁA NR XXXVII/264/23
RADY GMINY RACZKI**

z dnia 7 lutego 2023 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 - 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. 40), art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 165) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 172) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 - 2026, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XXXVI/251/22 Rady Gminy Raczki z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2023 - 2026.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Piotr Słowikowski

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2023 - 2026

Rozdział 1. Wprowadzenie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 - 2026 zwany dalej Gminnym Programem jest częścią strategii integracji i polityki społecznej oraz podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Program na lata 2023 - 2026 jest kontynuacją zadań realizowanych w latach ubiegłych. Postawą prawną do opracowania Gminnego Programu jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, w których zawarte są zadania administracji państwowej stanowiące kierunek działania samorządu terytorialnego.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin (art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi). W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Prowadzenie działań przeciwdziałania narkomanii należy do zadań własnych gminy i wynika z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez:

1. Działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą.
2. Leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych.
3. Ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych.

W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;

- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Rozdział 2.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu:

Zadanie I

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. Współudział w finansowaniu działań terapeutycznych prowadzonych przez Poradnię Odwykową w Suwałkach i osobami zajmującymi się leczeniem osób uzależnionych, do których kierowani są lub sami się zgłaszają mieszkańcy naszej gminy.
2. Finansowanie szkolenia kadry medycznej i terapeutów pracujących w placówkach odwykowych oraz wyposażenie w sprzęt tych placówek.
3. Opłacanie kosztów opinii biegłych (psychiatry i psychologa) w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
4. Organizacja i udział w szkoleniach z zakresu uzależnień.
5. Opłacanie kosztów sądowych za osoby uzależnione, wnioskowanych przez GKRPA na leczenie odwykowe.
6. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjno-dydaktycznych dotyczących istoty uzależnień.
7. Zwrot kosztów przejazdów związanych z uczestnictwem w terapii osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, prowadzonej w ośrodku poza miejscem zamieszkania (dotyczy osób w trudnej sytuacji finansowej).

Zadanie II

Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Współudział w finansowaniu działań prowadzonych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach.
2. Podejmowanie działań mających na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz ochronę przed przemocą w rodzinie poprzez stałą współpracę z Policją, GOPS, Kuratorem, Sądem i Prokuratorem, szkołami oraz innymi instytucjami.
3. Organizowanie i udział w szkoleniach w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania zjawisku przemocy, nadużywania alkoholu i narkotyków w rodzinie dla następujących osób:
 - pracowników służby zdrowia,
 - nauczycieli,
 - funkcjonariuszy policji,
 - pracowników GOPS,

- członków GKRPA.

Zadanie III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Wspieranie i finansowanie Szkolnych Programów Profilaktyki poprzez zakup różnorodnego sprzętu, broszur, ulotek, czasopism i publikacji z zakresu profilaktyki i uzależnień.
2. Podejmowanie działań w celu zorganizowania pozalekcyjnych zajęć sportowych, doposażenie w sprzęt sportowo-rekreacyjny, a także finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w tych zajęciach.
3. Ograniczenie możliwości zakupu i spożywania napojów alkoholowych przez niepełnoletnich poprzez monitoring i kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
4. Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół spektakli i programów profilaktycznych o tematyce szkodliwości spożywania napojów alkoholowych i narkotyków.
5. Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Kultury, poprzez organizację zajęć dla młodzieży z rodzin w których występują problemy alkoholowe.

Zadanie IV

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Wspieranie organizacji pozarządowych zaangażowanych w działalność na rzecz społeczności lokalnej.
2. Wspomaganie i finansowanie działalności stowarzyszeń i osób fizycznych zajmujących się wychowaniem młodzieży z rodzin „zagrożonych” problemem alkoholowym.
3. Finansowanie zakupu materiałów, produktów i usług oraz sprzętu niezbędnego do realizacji Gminnego Programu i działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadanie V

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Cofanie zezwolenia na handel napojami alkoholowymi w przypadku stwierdzenia sprzedaży napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym i nieletnim, a także na kredyt lub pod zastaw.
2. W przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych, podejmowanie interwencji i występowanie przed sądem jako oskarżyciel publiczny z pominięciem prokuratora.
3. Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy dotyczącą:
 - a) limitów punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
 - b) zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Zadanie VI

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

1. Rozpoznanie sytuacji osób pozostających bez pracy (uzależnionych od alkoholu i narkotyków, chorych psychicznie, zwalnianych z zakładów karnych), którzy ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

2. Przedstawienie zebranych danych Wójtowi Gminy w celu rozpatrzenia możliwości utworzenia Gminnego Centrum Integracji Społecznej.

Rozdział 3.

Prowadzenie działań przeciwdziałania narkomanii:

Zadanie I

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.

1. W ramach realizacji programu Gmina Raczki podejmuje różnorodne działania profilaktyczne w oparciu o:

- 1) udzielanie informacji dotyczących możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom., terapii i rehabilitacji;
- 2) tworzenie i wspomaganie funkcjonowania grup wsparcia dla rodzin osób uzależnionych od narkotyków;
- 3) bieżące funkcjonowanie świetlicy profilaktycznej dla dzieci i młodzieży w tym:
 - a) prowadzenie zajęć świetlicowych,
 - b) umożliwianie dzieciom i młodzieży twórczego, pozytywnego zagospodarowania czasu wolnego poprzez rozwój zainteresowań,
 - c) realizację w ramach zajęć świetlicowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
 - d) wykorzystywanie wolontariuszy do pracy z podopiecznymi świetlic,
 - e) koordynacja pracy świetlic działających na terenie gminy dofinansowywanych ze środków przeznaczonych na profilaktykę,
 - f) zaopatrywanie w materiały dydaktyczne oraz inne artykuły niezbędne do prowadzenia zajęć świetlicowych,
 - g) uzupełnianie w miarę potrzeb sprzętu niezbędnego do funkcjonowania świetlic,
 - h) współorganizowanie międzygminnych spotkań integracyjnych świetlic, połączonych z prezentacją dorobku artystycznego.

2. Działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii prowadzone będą przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i praktykę zawodową.

3. Współpraca z Poradnią Odwykową w Suwałkach oraz innymi placówkami specjalistycznymi umożliwiającymi szybkie kierowanie na detoksykację oraz dalszą, specjalistyczną terapię.

Zadanie II

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

Działania w zakresie pomocy rodzinom, w których występują problemy narkomanii w oparciu o działający w Gminnym Ośrodku Zdrowia Punkt Konsultacyjny.

Osoby z problemami mogą skorzystać z bezpłatnej pomocy specjalistycznej terapeuty uzależnień.

Zadanie III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz

dożywiania dzieci uczęszczających w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

1. Organizowanie i prowadzenie w szkołach i świetlicach na terenie gminy, programów profilaktycznych, dla dzieci młodzieży oraz ich rodziców.
2. Prowadzenie konkursów i olimpiad wiedzy o zdrowiu wśród młodzieży.
3. Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką narkotykową i rozwiązywaniem problemów społecznych związanych z uzależnieniami.
4. Tworzenie warunków do rozwoju organizacji młodzieżowych, kół zainteresowań i innych form działalności pozalekcyjnej, będących korzystną ofertą zagospodarowania czasu wolnego.
5. Zakup, opracowywanie i wydawanie materiałów informacyjno – edukacyjnych oraz materiałów do prowadzenia zajęć profilaktycznych i terapeutycznych w szkołach i innych placówkach, w Gminnym Ośrodku Kultury, upowszechnienie materiałów edukacyjnych o tematyce antynarkotykowej – plakaty, ulotki, informatory.
6. Realizowanie informacyjnych programów profilaktycznych dla rodziców.
7. Organizowanie i prowadzenie stałego systemu informacji na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z zażywaniem narkotyków i innych substancji o działaniu odurzającym.
8. Organizowanie spotkań, szkoleń, prelekcji dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z narkomanią.
9. Zorganizowanie i sfinansowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów o podłożu narkotykowym, dla pedagogów szkolnych, nauczycieli, wychowawców – niezbędnych do prowadzenia pracy profilaktycznej i terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą.
10. Współorganizowanie szkoleń w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii dla poszczególnych grup zawodowych z terenu gminy: pracowników oświaty, policji, pomocy społecznej, administracji samorządowej.
11. Promowanie zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków i innych używek oraz różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez:
 - 1) inicjowanie i organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
 - 2) organizowanie atrakcyjnych form czynnego wypoczynku: rajdy i wycieczki krajoznawcze, festyny, biwaki, itp.
12. Realizowanie elementów profilaktyki podczas festynów oraz imprez organizowanych na terenie gminy.

Zadanie IV

Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

1. Wspieranie działalności stowarzyszeń przeciwdziałających narkomanii propagujących zdrowy styl życia.
2. Współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami kulturalnymi, sportowymi i oświatowymi w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży.
3. Nawiązanie współpracy z policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych wynikających z ustawy o policji i ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii:
 - 1) przeciwdziałanie rozprowadzaniu narkotyków wśród dzieci i młodzieży;
 - 2) dokonywanie stałych i seryjnych kontroli miejsc szczególnie narażonych na działalność dealerów narkotykowych: szkoły, place zabaw, dyskoteki itp.

4. Nawiązanie współpracy ze służbą zdrowia – pomoc merytoryczna dla lekarzy rodzinnych oraz dostarczanie materiałów na temat istoty uzależnienia od narkotyków.

Zadanie V

Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

1. Rozpoznanie sytuacji osób pozostających bez pracy (uzależnionych od alkoholu i narkotyków, chorych psychicznie, zwalnianych z zakładów karnych, którzy ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdujących się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym).

2. Przedstawienie zebranych danych Wójtowi Gminy w celu rozpatrzenia możliwości utworzenia Centrum Integracji Społecznej na terenie naszej gminy lub sąsiedniej przy współpracy innych samorządów z ewentualnym wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Rozdział 4.

Realizacja programu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, realizowany będzie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raczkach.

Rozdział 5.

Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie netto w wysokości 150 zł, (słownie: sto pięćdziesiąt złotych) za udział w kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych lub posiedzeniu komisji.

Rozdział 6.

Postanowienia końcowe.

Środki zabezpieczające realizację w/w przedsięwzięć będą pochodziły z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.